

ved Urvalgene skabte ved Omvalg $\frac{2}{3}$ af Stortingsmedlemmerne. Alle Systemer, som fører der henimod, er ganske urigtige og fører til ganske misvisende Resultater. Den Ordning, vi har her i Landet, fører efter min Erfaring til noget i samme Retning om end ikke i samme Omfang. Forstaaelsen af Forholdstalsvalg har jo altid gennemtrængt bestemte Vælgerlag i de enkelte Valgkredse, saa en hel Forskubelse kan der ikke godt finde Sted. Men alligevel virker denne Sammenblanding af Enkeltmandskredse og Forholdstalsvalg paa samme Maade. Vælgerne foretrækker i mange Tilfælde det næstbedste for det bedste. De foretrækker at stemme for den Kandidat, der har størst Udsigt til at sejre over en bestemt Modstander, fremfor at blive indenfor deres Partiramme og stemme for den Kandidat, deres Parti har opstillet. Disse Skavanker har den nuværende Valgmaade, og ud fra disse Betragtninger har man indenfor det Parti, hvis Ordfører jeg er her i Dag, beskæftiget sig med Spørgsmaalet om en ny Valglov. Jeg gentager, vi er parate til at tage denne Forhandling op med det samme med det for Øje at skabe en saa retfærdig Valglov som muligt til de kommende Valg. Vi mener dermed ikke, at vi er forpligtede til at fraskrive os Ret til at forhandle senere om en ny Valglov. Vi regner i det hele taget dette at skifte Valglov ikke for noget særlig højtideligt. Vi er meget mere højtideligt stemte, naar det gælder om at skifte Grundlov, og dør er det naturligvis af nogen Betydning for os i Dag at have hørt, at det ærede 10de Medlem for Hovedstaden (Borgbjerg) deler vor Opfattelse paa dette Punkt.

Vi har drøftet Spørgsmaalet om en ny Valglov og har paa det sidst afholdte Landsraadmøde vedtaget en Udtalelse, som dækkede Landsraadmødets Mening, og som lyder saaledes: „Folkepartiet udtaler Ønsket om, at Partiets Rigsdagsgrupper arbejder for en retfærdig Valglov paa Forholdstalsvalgmaadens Grund, der for Folketingets Vedkommende opretholder det nuværende eller et tilsvarende Antal Kredse som Opstillingskredse og dertil knytter en Afstemning i Amtskredse med Suppleringsmandater, som giver Vælgerne i Storkøbenhavn og Amterne udenfor København Adgang til at stemme paa, hvem de vil af de opstillede Kandidater indenfor henholdsvis Storkøbenhavn og Amtet“. Denne Udtalelse, der maa siges at dække en overvejende Mening indenfor Partiet,

eftersom den blev vedtaget enstemmig, er naturligvis ikke normgivende i den Forstand for Partiets Medlemmer, at der ikke om en Sag som denne kan være delte Meninger. Men jeg tror, den rammer det centrale i den Tankegang, som har beskæftiget os indenfor Partiet, som har skænket Valglovsspørgsmaalet den største Opmærksomhed. Denne Valgmaade lægger altsaa Forholdstalsvalg til Grund for hele Ordningen, men den gennemfører et System, hvorved man opretholder det nuværende Enkeltkredssystemets Ejendommeligheder helt igennem og knytter til dette en Afstemning amtsvis, som bevirker, at ingen Vælger føler sig fristet til at stemme for et andet Parti for at undgaa en eller anden bestemt Modstanders Valg. Hver Valggruppe faar, hvad jeg vil kalde Samvittighedsfrihed i Afstemningen. Hver Vælger kan stemme for den Kandidat, hvem vedkommende Gruppe politisk betragter som sin Talsmand. Dette betragter jeg som et Grundlag for et Valg af en Rigsdag, der er af den allerstørste Betydning, hvis man har den fornødne Respekt for Vælgerens Mening. Er det hele Tovtrækkeri mellem Partier og Partiførere, er det naturligvis bekvemt ved Lejlighed at kunne laane Vælgere fra andre Partier og paa denne Maade smykke sig med laante Ejere, prale af betydelig Fremgang, og gøre sig til Udtryk for en Kreds af Vælgere, som kun i Nødtilfælde, af Nød, har stemt for de vedkommende, ingenlunde ud fra den Opfattelse, at de vedkommende egentlig er Ordførere for de Anskuelse, de paagældende Vælgere har. Denne Ordning vilde være simpel og let at gennemføre. Indenfor hvert Amt faar man en Stemmeseddel, som er delt i saa mange Felter, som der er Partier; hvert Kryds indenfor et af disse Felter er en Stemme til Partiet, og Vælgerne i Amtet kan vælge, hvem de ønsker at stemme paa. Ad denne Vej opnaar man, at Vælgerne faar den størst mulige Frihed. Vælgerne bliver ikke afgrænsede ved de tilfældige Valgkredse; de kan stemme paa de Mænd, der er opstillede i det vedkommende Amt, og hvis der er Klassebevægelser indenfor Partierne, agrariske eller bymæssige, religiøse eller andre aandelige Bevægelser, saa behøver man ved denne Ordning ikke som nu at møde med Særliister udenfor Partierne, men saa kan man arbejde indenfor Partiet for Opstilling af de Mænd, man i den Henseende maatte foretrække, og saa kan man Amtet over stemme paa disse Mænd, ganske som man har Sindelag til. Det er et Middel til at